

Секція 4

Зовнішньоекономічні аспекти розвитку підприємництва

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ

*Беляй М.С., аспірант ННІ «Каразінська школа бізнесу»
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*

Європейська інтеграція є одним із пріоритетних напрямків розвитку України в найближчі роки. Цей процес підтримує влада країни та більшість населення, але разом з цим виникає і ряд труднощів, пов'язаних з адаптацією діяльності українських підприємств до європейського рівня. Вчасності, це малий та середній бізнес, адже вони займають основну долю в функціонуванні та розвитку України (близько 95% – малий та 4% середній) і є одними із важливих потужних ресурсів [2; 1, с. 74].

Більшість дослідників корпоративного сектору України в основному розглядають великі підприємства, зокрема акціонерні товариства, що певним чином є хибним шляхом, так як більшість середніх підприємств та значна частка малих також відносяться до корпоративного сектору, як в розрізі українського бачення, так і з точки зору європейських класифікаторів.

Малий та середній бізнес формує основну частку робочих місць (доля зайнятих в середньому бізнесі становить 45%, а в малому 27 %), випускається значна кількість продукції для споживання (обсяг реалізованої продукції малими підприємствами – 20%, середніми – 43%), надаються послуги тощо [2]. Саме тому в процесі інтеграції до європейського простору конкурентоспроможність цих підприємств є важливим аспектом для функціонування держави загалом, адже вони можуть бути не готовими до боротьби з новими опонентами.

Одною із основних проблем інтеграції до ЄС для українських підприємств є конкуренція на ринку з європейськими підприємствами, а як відомо в Європі зовсім інші стандарти, більше ресурсів, нові якісні технології. Завідомо українські малі та середні підприємства залишившись в наявному стані будуть в програті. Внаслідок цього значна кількість підприємств змушена бути припинити свою діяльність, через це зросте показник безробіття, збільшиться рівень кримінальної складової, ще більшого плинину наберуть обсяги «відтоку мізків». Все це приведе до занепаду та кризового стану економіки країни, що унеможливить реалізацію основної мети інтеграційного процесу для України – виведення держави на новий європейський рівень функціонування [3, с. 50].

Для того, щоб процес інтеграції був ефективним та з найменшими втратами для підприємств потрібно звернути увагу на наступні аспекти. Україна – це країна з багатим стартап потенціалом і своєчасний вибір європейського орієнтиру значним чином вплине й на її положення в процесі

євроінтеграції. Вартість відкриття підприємства в Україні в порівнянні з ЄС суттєво нижча. Крім того, це стосується не лише стартапів, а і просто новостворюваних підприємств, при відкритті бізнесу необхідно за основу брати європейські стандарти.

Рушійною силою для уже працюючого малого та середнього бізнесу, щодо переконання їх змінювати установлені роками методи роботи або навіть реконструювати свій бізнес є можливість продавати свій товар чи послугу по більш високим цінам, аніж зараз та на території ЄС. Наші підприємства зможуть працювати за європейськими моделями зі значно меншими витратами для себе [4, с. 7].

Важливим елементом євроінтеграційних процесів є освіта. Необхідно проводити навчання для підприємців, студентів, викладачів міжнародним метрикам, методам пошуку та залученню коштів (фандрайзінг), придбанню і впровадженню передових технологій в своїй предметній сфері діяльності. Особливо важливим елементом є навчання їх етиці міжнародного бізнесу.

Крім того, ще одним із прискорювачів реформаційних процесів повинно бути знайомство і передача досвіду українським підприємствам, в тому числі і великим, в виході на міжнародні ринки, отримання міжнародних стандартів, зокрема EN. Також можна використати досвід українських корпорацій, які вже працюють за європейськими стандартами та мають досвід їх впровадження.

Здійснення зазначених дій неможливо цілковито покласти на державу, необхідно ініціювати їх на місцях, на рівні університетів, НДО та навіть на рівні громадян. Фінансову та аналітичну підтримку для таких ініціатив можна отримати від грантових організації та проекти, які працюють в предметних областях: «розвиток підприємництва», «трансфер технологій», «освіта», «підтримка громадських ініціатив» і т.д.

В умовах євроінтеграції України виникає потреба принципово нових підходів до розвитку підприємництва. Для України європейська інтеграція – це шлях до розвитку, залучення іноземних інвестицій, підвищення конкурентоспроможності вітчизняного товаровиробника, модернізація економіки країни, але з іншого боку це значний ризик, до якого потрібно підходити ґрунтовно та з повною відповідальністю за наслідки.

Література:

1. Булана О. Державна підтримка підприємств реального сектора економіки в Україні в умовах її інтеграції у СОТ і ЄС // Економіка України. – 2011. – № 2. – С. 68-79.

2. Кількість зайнятих працівників на підприємствах за їх розмірами за видами економічної діяльності: Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2013/fin/kp_ed/kp_ed_u/kzp_ed_u_2016.htm. – Заголовок з екрану.

3. Мареніченко В.В. Механізми реалізації державного регулювання якісного розвитку малого та середнього бізнесу в умовах інтеграції України до

європейського союзу // Вісник Академії митної служби України. Серія: “Державне управління”. – 2013. – № 1 (8). – С. 48-53.

4. Hellyer M. The European Union’s ENPI Programme for Ukraine, CFA. – 2017. – p. 19

PRZEMYSŁ ODZIEŻOWY W POLSCE

Mykhailo Vasylchenko
Politechnika Łódzka, Polska

Przemysł odzieżowy to dział gospodarki, który zajmuje się wytwarzaniem odzieży z tkanin i dzianin głównie bawełnianych wełnianych, jedwabnych, jak również z innych surowców, np. skóry.

Przemysł włókienniczy razem z przemysłem odzieżowym i skórzanym (oraz czasami przemysłem spożywczym) zaliczane są do przemysłu lekkiego.

Polska ma duże tradycje przemysłu włókienniczego.

Okręgi i ośrodki przemysłowe: łódzki, białostocki, bielski i częściowo sudecki rozwinęły się w XIX wieku właśnie dzięki przemysłowi włókienniczemu.

Inne ośrodki włókiennictwa polskiego to m.in. Kalisz, Częstochowa, Zielona Góra, Żyrardów.

W zakładach tego przemysłu zatrudnione było wiele kobiet.

Rok 1989 roku oznaczał początek kryzysu polskiego przemysłu włókienniczego oraz odzieżowego wynikający z konkurencji produktów włókienniczych i odzieżowych z Azji.

Spowodowało to upadek szeregu zakładów, np. Częstochowskich Zakładów Przemysłu Lniarskiego Warta.

Z czasem pojawiły się nowe firmy – zwłaszcza odzieżowe i przemysłu obuwniczego, które stały się znanymi krajowymi (i regionalnymi) markami przemysłu lekkiego, np. Reserved, Solar, Gino Rossi, czy producent obuwia dla dzieci Bartek.

Polski rynek odzieżowy podzielić można na trzy sektory: całkowicie zagraniczne przedsiębiorstwa, firmy posiadające polski kapitał, ale z produkcją odbywającą się poza granicami naszego kraju oraz stuprocentowo rodzime przedsiębiorstwa, gdzie zarówno kapitał, jak i produkcja znajdują się na terenie Polski.

W sektorze pracuje około 3 tys. przedsiębiorstw, które dają pracę w sumie 100 – 120 tys. pracownikom.

Wielkość branży wynosi około 28,8 mld zł rocznie.

Głównym kierunkiem, w którym odbywa się eksport polskich przedsiębiorstw produkujących wyroby tekstylno-odzieżowe są Niemcy, które posiadają niemal 45 – procentowy udział w eksporcie dzianin w Polsce oraz 54 – procentowy w innych niż dzianiny artykułach odzieżowych.

Kolejnymi państwami, do których eksportowana jest znacząca część wyprodukowanej odzieży, są: Holandia, Ukraina i Czechy. Najwięcej całkowicie